

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: व्हिपीएम-२६१३/प्र.क्र.२२९/पंरा-४
बांधकाम भवन इमारत, २५ मर्झबान रोड,
फोर्ट, मुंबई ४०० ००९.
तारीख: ३० ऑक्टोबर, २०१३.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय क्रमांक: व्हिपीएम २६१०/प्र.क्र.१/पंरा-४, दि.१८ ऑगस्ट, २०१०.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: व्हिपीएम २६१०/प्र.क्र.१५४/पंरा-४, दि.२८ सप्टेंबर, २०१०.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: व्हिपीएम-२६१०/प्र.क्र.१५४/पंरा-४, दि.३ फेब्रुवारी, २०११.
- ४) शासन निर्णय क्रमांक: व्हिपीएम-२०११/प्र.क्र.१२८/पंरा-४, दि.१५ सप्टेंबर, २०११.
- ५) शासन निर्णय क्रमांक: व्हिपीएम-२०११/प्र.क्र.१२८/पंरा-४, दि.१९ जुलै, २०१२.
- ६) शासन निर्णय क्रमांक: व्हिपीएम-२६१०/प्र.क्र.१/पंरा-४, दि.२८ मार्च, २०१२.

प्रस्तावना :-

शासनाने पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजनेसंदर्भात दिनांक १८ ऑगस्ट, २०१० रोजी शासन निर्णयाद्वारे पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजनेची उद्दिष्टे, निकष व योजनांतर्गत मिळणारा निधी व घ्यावयाची कामे इत्यादीबाबत सविस्तरपणे सूचना दिलेल्या आहेत. त्यानुसार राज्यात ग्रामपंचायतीमार्फत वृक्ष लागवड, कर वसुली, हगणदारी मुक्त गांव याबाबत कार्यवाही सुरु आहे. या योजनेस ३ वर्ष पूर्ण झालेली असून या योजनेसाठी मिळालेला प्रतिसाद, झालेली कामे व मागणी पाहून सदरची योजना यापुढे चालू ठेवण्याबाबत राज्यस्तरीय संनियंत्रण समितीने मान्यता दिलेली आहे. पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजनेत ग्रामपंचायतीच्या निवडीसाठी पंचायत समिती, जिल्हा परिषद, राज्यस्तरावर तपासणी व संनियंत्रण समित्यांची स्थापना करण्यात आलेली आहे. या सर्व पातळीवर तपासणी वेळेत होऊन ग्रामपंचायतीची निवड करण्यासाठी निश्चित कालावधी ठरविणे व तपासणीसाठी सविस्तर मार्गदर्शक सूचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत आता या शासन निर्णयाद्वारे खालील प्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

शासन निर्णय :-

पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजनेस ३ वर्ष पूर्ण झालेली असून या योजनेसाठी मिळालेला प्रतिसाद, झालेली कामे व मागणी पाहून या योजनेचा आढावा घेण्यात आला असता. सदरची योजना पुढे चालू ठेवण्याबाबत राज्यस्तरीय संनियंत्रण समितीने मान्यता दिलेली आहे. पर्यावरण संतुलित

समृद्ध ग्राम योजनेत प्रथम, द्वितीय व तृतीय वर्षाचे निकष पूर्ण करण्यासाठी दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१३ पर्यंत मान्यता दिलेली आहे. या योजनेत भाग घेण्यासाठी शासनाने दिलेल्या विहित नमुन्यातील अर्ज गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती यांच्याकडे दि.३१ डिसेंबर, २०१३ पर्यंत करणे आवश्यक आहे. अर्ज केलेल्या सर्व ग्रामपंचायतींची १०० टक्के तपासणी जिल्हा परिषद गट / पंचायत समिती स्तरावर, तपासणी व संनियंत्रण स्तरीय उपसमितीने तपासणी करून निकष पूर्ण करणाऱ्या ग्रामपंचायतींचे प्रस्ताव जिल्हा परिषदेकडे सादर करावयाचे आहेत. त्यानंतर जिल्हा परिषदस्तरावर तपासणी व संनियंत्रण समितीने २० टक्के रॅन्डम पद्धतीने लॉट काढून सदर प्रस्ताव तपासावेत. जिल्ह्यातील प्रस्ताव एकत्रित करून मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी विभागीय आयुक्त यांचेकडे पात्र ग्रामपंचायतींचे प्रस्ताव पाठवावेत व तदनंतर विभागीय आयुक्त यांनी १० टक्के रॅन्डम तपासणी करून पात्र ग्रामपंचायतीचे प्रस्ताव शासनाकडे पाठवावयाचे आहेत. यासाठी खालील नमूद वेळापत्रकानुसार कार्यवाही करावयाची आहे.

ग्रामपंचायत निवडीचे वेळापत्रक

क्र	तपशील	कालावधी
१.	ग्रामपंचायतींनी योजनेचा अर्ज भरून पंचायत समितीकडे सादर करावयाचा अंतीम दिनांक	दि.३१ डिसेंबर, २०१३
२.	पंचायत समिती पातळीवर योजनेच्या निकषानुसार ग्रामपंचायतीकडून प्राप्त अर्जांची १०० टक्के तपासणी करणे. पात्र ग्रा.पं.प्रस्ताव जिल्हा परिषदेकडे पाठविणे	दि.१ जानेवारी २०१४ ते दि.३१ जानेवारी, २०१४
३.	जिल्हास्तरीय समितीने २० टक्के रॅन्डम ग्रामपंचायती तपासणी करणे.	दि.१ फेब्रुवारी, २०१४ ते दि.१५ फेब्रुवारी, २०१४
४.	जिल्हा परिषदेने पात्र ग्रामपंचायतींचे प्रस्ताव विभागीय आयुक्तांकडे सादर करणे.	दि.१७ फेब्रुवारी, २०१४
५.	विभागीय आयुक्त यांनी १० टक्के रॅन्डम तपासणी करून शासनाकडे विभागातील पात्र ग्रामपंचायतींची अंतिम यादी सादर करणे.	दि.१७ फेब्रुवारी, २०१४ ते दि.५ मार्च, २०१४
६.	राज्यस्तरीय समितीने निकष पूर्ण करणाऱ्या ग्रामपंचायतींची अंतिम यादी जाहीर करणे.	दि.२५ मार्च, २०१४

पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजने अंतर्गत पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या वर्षासाठी अर्जाचा नमूना यापूर्वी देण्यात आलेला आहे . त्यानुसार वरील वेळापत्रकाप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३१०३०११०५५६०१२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(एस.एस.संधू)
प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. माननीय. राज्यपालांचे सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
३. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव,
४. मा.मंत्री व मा.राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव,
५. मा.विधानसभा व मा.विधान परिषद सदस्य,
६. सर्व जिल्हा परिषद, अध्यक्ष
७. मा.मुख्य सचिव,
८. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
९. सर्व विभागीय आयुक्त,
१०. सर्व जिल्हाधिकारी,
११. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई (लेखा व अनुज्ञेयता),
१२. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर (लेखा व परिक्षाव अनुज्ञेयता),
१३. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचलनालय, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिध्दीसाठी व माहितीसाठी)
१४. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई,
१५. ग्रामविकास विभागातील सर्व उपसचिव,
१६. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, (गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती यांच्या प्रतिसह)
१७. सर्व मुख्यलेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद,
१८. संचालक, भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
१९. ग्रामविकास विभागातील सर्व कार्यासने व रोखशाखा,
२०. निवडनस्ती, कार्यासन पंरा-४ (२२), ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग.